

Zes vragen aan dr. Liesbeth van Leeuwen (NVOG)

Prik zwangere vrouw beschermt mogelijk ook foetus, maar wordt toch nog afgeraden

Door ARIANNE MANTEL

2 uur geleden in BINNENLAND

AMSTERDAM - Coronavaccins voor zwangere vrouwen kunnen mogelijk ook werkzaam zijn in het beschermen van de foetus tegen het coronavirus, stellen Israëliëse onderzoekers in een nieuwe studie. Maar in Nederland wordt door het RIVM geadviseerd het vaccin ná de zwangerschap te nemen.

Fout! Bestandsnaam niet opgegeven.

Dr. Liesbeth van Leeuwen is perinatoloog bij Amsterdam UMC en gespecialiseerd in infectieziekten in de zwangerschap. Ze is lid van de werkgroep 'COVID-19 en zwangerschap' en van de NVOG. Foto Marjolein Annegarn

© FOTO MARJOLEIN ANNEGARN

Hoe kijkt de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) tegen de nieuwe uitkomsten aan? Dr. Liesbeth van Leeuwen is perinatoloog bij Amsterdam UMC en gespecialiseerd in infectieziekten in de zwangerschap. Ze is lid van de werkgroep 'COVID-19 en zwangerschap' en van de NVOG en beantwoordt enkele vragen.

1. Waarom is in Nederland geadviseerd te vaccineren na de zwangerschap?

„ Hoewel de absolute kans op het ontwikkelen van ernstige en kritieke COVID-19 voor zwangere vrouwen klein is, groeit wereldwijd de overtuiging dat zwangere vrouwen met COVID-19 een groter risico hebben op het ontwikkelen van ernstige en kritieke COVID-19 dan niet zwangere vrouwen. Doordat zwangere vrouwen veelal zijn uitgesloten van vaccinatiestudies is er op dit moment nog niet veel bekend over de effectiviteit en veiligheid van corona vaccinatie voor de zwangere vrouw en haar ongeboren kind. Er zijn wel kleine, nog niet peer reviewde studies die laten zien dat coronavaccinatie tijdens de zwangerschap

een goede immuunrespons laten zien bij de zwangere vrouw. Ook zijn er in deze kleine studies geen nadelige gevolgen voor de vrouw en haar ongeboren kind, op theoretische basis van de werking van het vaccin zijn deze ook niet te verwachten. Maar omdat er nog weinig over bekend is, raden we routine vaccinatie tijdens de zwangerschap op dit moment voor de zekerheid nog af. Nieuwe inzichten, zoals de Israëlische studie, worden in ons regelmatige overleg meegenomen en kunnen dat advies veranderen.”

2. Uit het onderzoek dat in Israël in februari is uitgevoerd, blijkt dat bij alle 20 onderzochte vrouwen die twee doses van het Pfizer/BioNTech-vaccin hadden gekregen, ook de ongeboren kinderen anticellen tegen het coronavirus hadden. Wat betekent dat?

„Dat het vaccineren van zwangere vrouwen mogelijk moederlijke en neonatale bescherming tegen een SARS-CoV-2-infectie biedt, net als bijvoorbeeld vaccinatie tegen influenza en kinkhoest. Pasgeboren baby's zijn beschermd tegen infectieziekten door de antistoffen die zij krijgen van hun moeder via de placenta. Deze antistoffen verdwijnen langzaam in de maanden na de geboorte. Het lijkt nu aannemelijk dat dit ook geldt voor de antistoffen na coronavaccinatie. Maar het is wel een erg beperkte studie.”

3. Wat moet er nog meer duidelijk worden?

„Onderzoekers willen ook weten of de anticellen in de baby's aanwezig blijven. Pfizer en BioNTech meldden vorige maand dat zij een onderzoek uitvoeren onder 4000 vrijwilligers om de veiligheid en effectiviteit van hun coronavaccin bij gezonde zwangere vrouwen te evalueren. Ook wordt daarbij onderzocht of de bescherming van de moeder overgaat op het kind.”

4. Wat is het advies in Nederland als je zwanger wordt tussen de eerste en tweede vaccinatie?

„Dan adviseren we je om de tweede vaccinatie na de zwangerschap te halen.”

5. En wat is het advies als je zwanger bent en gezondheidsproblemen hebt waardoor je een hogere kans hebt om ernstig ziek te worden van corona?

„Dan zijn de voordelen van vaccineren tijdens de zwangerschap misschien groter dan de (theoretische) nadelen. Overleg met je huisarts of gynaecoloog/verloskundige of het dan toch beter is om je te laten vaccineren. Een andere reden om te kiezen voor vaccinatie tijdens de zwangerschap is als je op je werk risico loopt op besmetting met het coronavirus. Het advies is om je op je werk zoveel mogelijk aan alle voorschriften te houden, en de juiste beschermingsmiddelen zoals mondneusmaskers te gebruiken. Het Amsterdam UMC start binnenkort met het uitvragen van de houding van zwangeren ten opzichte van COVID-19 vaccinatie.

6. Zijn er signalen van vrouwen die twifelen om nu zwanger te worden tijdens de corona-epidemie?

„Voor zover ons bekend zijn deze signalen er niet, we zien dit ook niet terug in het aantal aanmeldingen of het geboortecijfer. Mogelijk zijn er wel vrouwen die het vaccin niet nemen omdat ze nog zwanger willen worden.”